

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____ Г.С. Фінін
« ____ » _____ 2017р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання
для здобуття освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 051 «Економіка»

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри економіки та менеджменту
(протокол № 7 від 02 грудня 2016 р.)

Зав. кафедри _____ І.В. Новикова

РОЗДІЛ I. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Поняття підприємства як організаційно виокремленої та економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Місія і множинні цілі підприємства. Головні напрями діяльності підприємства (маркетингова, інноваційна, виробнича, економічна та соціальна діяльність; післяпродажний сервіс).

Юридичні акти, що слугують законодавчою базою функціонування підприємства.

Практичне значення класифікації підприємств. Виокремлення підприємств за

такими ознаками: мета і характер діяльності; форма власності майна; належність капіталу; правовий статус і форма господарювання; галузево-функціональний вид діяльності; технологічна (територіальна) цілісність і ступінь підпорядкування; розміри за чисельністю працівників. Виробнича структура підприємства і чинники формування. Загальна структура підприємств та організацій.

Об'єктивна обумовленість та економічно-соціальна доцільність різних за принципами і цілями об'єднання підприємств та організацій виробничої і невиробничої сфер діяльності. Сучасні форми добровільного та інституційного об'єднання підприємств та організацій (асоціації, консорціум, концерни, корпорації, фінансово-промислові групи, холдинги). Мета їх створення, особливості та ефективність діяльності.

2. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність, основні функції, принципи здійснення і види підприємництва. Класична та інноваційна моделі підприємництва. значення підприємницької діяльності для функціонування ефективної системи господарювання. Основні організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Франчайзинг як особлива форма організації бізнесу. Загальна типологія виробничої і посередницької підприємницької діяльності. Підприємництва фінансових інституцій. Формування належного підприємницького середовища. Державна політика активізації підприємницької діяльності в Україні.

Сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин. Міжнародний бізнес: поняття, суб'єкти, типи і види. Форми міжнародної підприємницької діяльності. Спільні підприємства в системі міжнародного бізнесу: мотивація та процедура створення, механізм функціонування. Тенденції і проблеми розвитку спільних підприємств в Україні.

3. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Особливості підприємства як складної системи. Об'єктивна необхідність і поняття управління суб'єктами господарювання. Планування, організація, мотивація і контроль як основні функції управління підприємствами.

Поняття і теоретико-методологічна основа класифікації методів управління. Змістова характеристика економічних, організаційно-розпорядчих і соціально-психологічних методів управління.

Поняття і параметри організаційної структури управління. Основні типи організаційних структур управління: лінійно-функціональні, дивізіональні, матричні. Принципи та етапи процесу побудови організаційних структур управління виробничими підприємствами.

4. ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА

Категорії персоналу підприємств. Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією. Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях та сферах діяльності.

Чинники, які мають враховуватися у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу фірми. Розрахунки чисельності окремих категорій робітників виробничих підприємств.

Поняття та особливості системи управління персоналом підприємств та інших суб'єктів господарювання. Сучасні вимоги до ділових якостей різних категорій персоналу. Методи оцінки та відбору працівників для підприємств. Форми та ефективність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів.

5. КАПІТАЛ І ВИРОБНИЧІ ФОНДИ ПІДПРИЄМСТВА

Матеріальні активи як сукупність виробничих фондів та іншого майна підприємства. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні.

Оцінка основних фондів. Видова класифікація основних фондів. Видова (технологічна) структура основних фондів, чинники і тенденції її динаміки на виробничих підприємствах.

Характеристика процесу відтворення основних фондів. Фізичне (матеріальне) та економічне спрацювання основних фондів. Амортизація основних фондів. Методи амортизації.

Економічне і соціальне значення підвищення ефективності відтворення та використання основних фондів підприємства. Системи показників ефективності відтворення засобів праці; рівня використання окремих видів і всієї сукупності основних фондів.

Елементний склад оборотних фондів, характеристика виробничих запасів, напівфабрикатів власного виготовлення, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів. Нормування витрат і розрахунки необхідного обсягу оборотних фондів підприємства. Показники та шляхи кращого використання матеріальних ресурсів.

6. НЕМАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ТА АКТИВИ

Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності. Інформація як особливий суспільний ресурс. Інші нематеріальні ресурси.

Поняття та елементний склад нематеріальних активів. Оцінка і строки зношування нематеріальних активів підприємства.

7. ОБОРОТНІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА

Сутнісна характеристика оборотних коштів. Функціональна та елементна структура оборотних коштів. Нормування оборотних коштів.

Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів, методика їх обчислення. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

8. ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ

Сутнісна характеристика інвестицій. Функціонально-елементний склад інвестицій підприємства. Внутрішні та зовнішні джерела інвестування. Різновиди та структура капітальних вкладень, тенденції її зміни у часі.

Розрахунки обсягу потрібних виробничих інвестицій з урахуванням економічної ситуації на ринку і підприємстві.

Роль фінансових інвестицій у становленні та розвитку ринкових відносин. Умови залучення і використання фінансових інвестицій за діючої системи господарювання. Види цінних паперів, порядок їх випуску, обігу і використання. Обґрунтування економічної доцільності придбання акцій інвестором.

Об'єктивна необхідність залучення іноземних інвестицій. Основні типи прямих іноземних інвестицій.

Загальні положення методології визначення ефективності виробничих і фінансових інвестицій.

Сукупність чинників, що впливають на рівень ефективності інвестицій. Економічне обґрунтування інвестиційних проектів різних суб'єктів господарювання шляхом розробки повного або короткого варіанта бізнес плану.

9. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Поняття і змістова характеристика інноваційних процесів. Новини і нововведення, їх сутність і первісні імпульси виникнення. Види інноваційних процесів.

Сутнісне тлумачення НТП. Еволюційні та революційні форми НТП. Організаційний прогрес як узагальнене явище використання організаційних, економічних, соціальних та юридичних нововведень.

Економічний ефект як узагальнюючий показник ефективності технічних нововведень. Вартісна оцінка результатів використання нових засобів і предметів праці. Сумарні витрати на реалізацію технічних нововведень. Урахування чинника часу при визначенні ефективності технічних нововведень. Особливості оцінки ефективності організаційних нововведень.

10. ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНА БАЗА ВИРОБНИЦТВА

Поняття і значення техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, можливі та ефективні шляхи її формування на підприємстві.

Змістова характеристика і форми технічного розвитку підприємства. Діагностика стану технічного розвитку підприємства.

Сутність лізингу та його об'єкти. Можливі види лізингу за окремими класифікаційними ознаками.

Поняття, види і чинники формування виробничої потужності заново створюваного підприємства. Особливості визначення виробничих потужностей різногалузевих підприємств . установлення й регулювання резервних потужностей на підприємствах. Показники та шляхи підвищення використання виробничих потужностей. Конверсія й диверсифікація виробничих потужностей за ринкових умов господарювання.

11. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Поняття та основні елементи виробничого процесу. Технологічний процес як головна складова виробничого процесу. Поділ виробничих процесів за призначенням, перебігом у часі і ступенем автоматизації. Принципи організації виробничого процесу. Тривалість виробничого циклу як характеристика виробничого процесу за складністю та швидкістю перебігу.

Необхідність виокремлення і визначення типу виробництва. Сутнісна характеристика одиничного серійного і масового типів виробництва.

Застосовувані методи організації виробництва.

Сутність і соціально-економічне значення застосування різних форм організації виробництва.

12. ВИРОБНИЧА І СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА

Сутнісна характеристика інфраструктури підприємства. Виробнича і соціальна інфраструктура підприємства.

Поняття і функції системи технічного обслуговування підприємства. Ремонтне господарство. Інструментальне господарство, його підрозділи та процес управління. Необхідність та організація транспортного господарства виробничого підприємства. Призначення, склад та організація енергетичного господарства. Складське господарство підприємства.

Можливі підрозділи соціальної структури підприємства, їх орієнтованість на задоволення соціальних потреб робітників.

Визначення капітального будівництва як процесу створення нових, реконструкції, розширення та технічного переозброєння діючих об'єктів виробничої та соціальної інфраструктури.

13. РЕГУЛЮВАННЯ, ПРОГНОЗУВАННЯ І ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Мета й об'єкти прогнозування. Принципи прогнозування. Предмет економічного прогнозування. Довгострокові, середньострокові і короткострокові прогнози і сфери їх застосування.

Планування як домінуюча функція управління. Специфічні принципи планування. Система планів підприємства. Методи планування діяльності та розвитку підприємства.

Сутність стратегічного планування. Місія і стратегічні цілі підприємства. Основні етапи стратегічного планування діяльності підприємства. Методи вибору стратегії. Різновиди стратегії (зростання, стабілізація, виживання). Функціональні субстратегії підприємства. Бізнес

планування, його призначення і роль в системі передбачення перспектив розвитку виробництва.

Відмінність тактичного планування від стратегічного. Основний зміст і можливі типи розділи тактичних планів підприємства. Показники тактичних планів, їх класифікація і призначення. Сутність системи оперативного планування діяльності виробничих підрозділів підприємства. Проблеми вдосконалення тактичного та оперативного планування за умов ринкової системи господарювання.

14. ВИРОБНИЦТВО, ЯКІСТЬ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Вироблена продукція як конкретний продукт праці, результат діяльності виробничих та інших господарських систем. Класифікація продукції за економічним призначенням. Показники обсягу продукції.

Поняття, функції і принципи маркетингової діяльності. Виробнича, продуктова та комерційна концепції маркетингу. Стратегія і тактика маркетингу підприємства.

Характеристика матеріально-технічного забезпечення виробництва. Форми і системи матеріально-технічного забезпечення.

Якість продукції як економічна категорія. Показники якості продукції та їх характеристика. Методи оцінки якості продукції. поняття і визначення рівня конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств на ринку. Багатоспрямований вплив підвищення якості виробів на економіку та імідж підприємства. Технічні, організаційні та соціальні шляхи підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємств України.

Сутнісна характеристика стандартизації продукції, її складові елементи і принципи здійснення. Економічна ефективність стандартизації та сертифікації продукції.

15. ВАЛОВІ ВИТРАТИ І ЦІНИ НА ПРОДУКЦІЮ

Поточні витрати (собівартість) продукції як комплексний економічний показник. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками. Структура поточних витрат за групами первинних елементів і тенденції її зміни по окремих видах продукції. критичний обсяг виробництва продукції. Зміна критичного обсягу виробництва продукції під впливом окремих чинників.

Зміст і методика обчислення кошторису виробництва.

Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання і калькуляційні одиниці. Типова номенклатура калькуляційних статей витрат. Методика обчислення окремих статей калькуляції.

Прогнозування собівартості нових виробів.

Обґрунтування і вибір стратегії зниження поточних витрат.

Поняття, роль і функції ціни у ринковій економіці. Види цін і сфери їх застосування. Методи встановлення ціни.

16. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ

Напрями діяльності підприємства з формування та раціонального використання фінансових коштів. Складання фінансового плану підприємства. Обчислення необхідних обсягів власного капіталу і позикових коштів. Розрахунки зароблених коштів виробничими підприємствами, посередницькими фірмами та іншими господарюючими суб'єктами.

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Прибутковість і дохідність: їхня сутність, відмінність між ними. Джерела формування прибутку і доходу підприємства. Валовий чистий та реінвестований прибуток. Маржинальний дохід. Загальноприйнята практика використання прибутку підприємства. Визначення суми прибутку до оподаткування. Зростання прибутковості фірми під впливом дії окремих чинників. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки України.

Рентабельність як відносний показник ефективності роботи підприємства. Методика обчислення рентабельності: виробничих фондів; сукупних активів; власного капіталу. Рентабельність обсягу товарної продукції та окремих виробів. Динаміка та шляхи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.

Тлумачення і важливість оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства.

Економічна сутність і загальний методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва, господарської діяльності підприємства.

17. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТА АНТИКРИЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Багатоаспектне тлумачення економічної безпеки різнорівневих суб'єктів господарювання. Об'єктові види економічної безпеки за типами виробництв, сферами життєдіяльності та конкретними предметами. Способи оцінки економічної безпеки підприємства. Можливі загрози для економічної безпеки господарюючого суб'єкта. Збитки від зниження рівня економічної безпеки окремо взятого і певної сукупності підприємств.

Основні групи чинників, що формують належний рівень економічної безпеки підприємства. Розробка власної довгострокової стратегії формування високого рівня економічної безпеки фірми. Необхідні заходи і ресурси для реалізації стратегії досягнення належної економічної безпеки господарюючого суб'єкта.

Об'єктивна необхідність формування та реалізації національної програми антикризового господарювання як важлива складова економічної безпеки вітчизняних підприємств та організацій. Змістова характеристика державної програми антикризового господарювання. Форми та ефективність реалізації програми антикризового господарювання.

18. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ І САНАЦІЯ (ФІНАНСОВЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ) ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Об'єктивна необхідність і стратегія структурної перебудови економіки та її базових галузей. Сутнісна характеристика та організаційні форми реструктуризації підприємств. Вплив реформування Форм власності на реструктуризацію виробничо-господарської діяльності підприємств.

Тлумачення механізму санації та цілей її проведення. Програма санаційних заходів фінансово-економічного характеру. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств. Практика, масштаби та ефективність санації господарюючих суб'єктів в Україні.

19. БАНКРУТСТВО І ЛІКВІДАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ

Сутнісна характеристика банкрутства підприємства. Чинники, що спричиняють банкрутство фірми. Симптоми прояву банкрутства суб'єкта господарювання. Імовірні зони ризику банкрутства. Реакція господарюючого суб'єкта на настання кризового фінансово-економічного стану. Процедура офіційного порушення справи про визнання банкрутом підприємства. Основні положення Закону України "Про банкрутство". Масштаби і тенденції банкрутства суб'єктів господарювання в Україні.

Загальна характеристика процесу організації ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання. Управління майном боржника та оцінка можливих наслідків ліквідації збанкрутілих підприємств. Організаційно-економічні заходи і допустима тривалість процесу ліквідації підприємства банкрута. Форми ліквідації підприємств банкрутів.

РОЗДІЛ II. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

1. ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

Поняття ефективності праці. Кількісна та якісна сторони ефективності. Підвищення ефективності праці на макро- та мікрорівнях.

Основні поняття, що характеризують ефективність праці: продуктивність праці, продуктивна сила праці, якість праці, результативність праці, економічність витрат, інтенсивність праці.

Сутність оцінки ефективності праці. Співвідношення понять “ефективність праці”, “ефективність господарської діяльності”, “стабільність праці”.

Групи факторів підвищення продуктивності праці. Фактори, що впливають на продуктивність праці. Поняття живої та уречевленої (минулої) праці.

Продуктивність праці як показник економічного зростання. Основні способи зростання реального продукту та доходу.

Резерви росту продуктивності та ефективності праці. Класифікація резервів зростання продуктивності праці.

Класифікація та характеристика методів вимірювання продуктивності праці: натуральний, умовно-натуральний, трудовий, вартісний, метод номінальних груп, багатofакторна модель вимірювання рівня продуктивності праці.

Резерви покращання екстенсивного та інтенсивного використання ресурсів. Умови виявлення та використання ресурсів.

Напрямки програм підвищення ефективності праці на державному рівні. Основні напрями роботи з підвищення ефективності праці на регіональному (галузевому) рівні.

Програми управління продуктивністю праці.

2. ЗАРОБІТНА ПЛАТА ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ

Структура вартості робочої сили. Класифікація витрат на робочу силу. Ціна і вартість робочої сили. Споживчий бюджет та мінімальна заробітна плата. Номінальна та реальна заробітна плата.

Визначення заробітної плати як категорії ринкової економіки. Функції заробітної плати: відтворювальна, стимулююча, регулююча, соціальна. Механізм реалізації основних функцій заробітної плати. Регулювання рівня та динаміки заробітної плати.

Принципи організації заробітної плати, що відповідають соціально орієнтованій ринковій економіці. Реформа оплати праці в Україні.

Рівні регулювання оплати праці в Україні: державне, договірне – генеральна, галузева, регіональна угода; колективний договір, індивідуальний трудовий договір; механізм визначення індивідуальної заробітної плати на рівні підприємства – тарифна система, нормування праці, форми та системи заробітної плати.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Тарифна система. Об'єктивні фактори диференціації заробітної плати. Елементи системи: тарифно-кваліфікаційні довідники, тарифні сітки, тарифні ставки та коефіцієнти, доплати та надбавки до заробітної плати, схема посадових окладів керівників, спеціалістів та службовців. Діапазон тарифної сітки. Методика розрахунку середнього тарифного розряду, середньої тарифної ставки. Єдина тарифна сітка.

Форми заробітної плати: погодинна, відрядна. Історія розвитку та використання форм заробітної плати. Переваги та недоліки погодинної та відрядної форми заробітної плати. Умови, що передбачають доцільність та можливість застосування погодинної та відрядної форм заробітної плати.

Класифікація систем заробітної плати. Погодинна форма: проста погодинна, погодинно-преміальна системи. Відрядна форма: проста відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна, непряма відрядна, акордна система. Методика нарахування прямого відрядного та погодинного, відрядно-преміального, погодинно-преміального, відрядно-прогресивного, непрямого відрядного та акордного заробітку. Відрядний прироби́ток.

Коллективні форми організації та оплати праці. Розподіл колективного заробітку: за коефіцієнтом прироби́тку, за індивідуальною розцінкою, за кількістю відпрацьованих коефіцієнто-годин, з використанням коефіцієнту трудової участі.

Організація преміювання :основні та додаткові. Обґрунтування розмірів преміальних виплат. Принципи формування преміальної системи підприємства. Одноразові премії та винагороди як складова системи стимулювання праці.

Контрактна система найму та оплати праці. Процедура укладання контракту. Способи формування заробітку при контрактній системі .

4. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ

Зміст теорії організації праці. Наукова організація праці. Структура системи організації праці на підприємстві: розподіл та кооперація праці, організація та обслуговування робочих місць, організація підбору персоналу та його розвиток, покращання умов праці, ефективне використання робочого часу, оптимізація режимів праці та відпочинку, раціоналізація трудових процесів, покращання дисципліни праці. Організація управлінської праці.

Розподіл, спеціалізація та кооперація праці. Види розподілу праці :функціональний, професійний, технологічний, кваліфікаційний; загальний, частковий, одиничний. Види кооперації праці. Економічні причини світового розподілу праці.

Сутність нормування праці. Міра праці – витрати робочого часу. Компоненти наукового обґрунтування норми: технічне, економічне, психофізіологічне та соціальне обґрунтування. Мета, задачі та процедура нормування праці.

Класифікація норм праці: норма часу, норма виробітку, норма обслуговування, норма часу обслуговування, норма чисельності. Структура норми часу. Штучний, штучно-калькуляційний час. Методи обліку витрат

робочого часу: фотографія робочого часу, хронометраж. Напрямки розвитку нормування праці в сучасних економічних умовах.

5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Внутрішній ринок праці. Переваги внутрішнього ринку праці для роботодавців та найманих робітників. Об'єктивний характер причин виникнення та розвитку внутрішніх ринків праці. Принципи регулювання соціально-трудова відносин на рівні підприємства.

Кадрова політика підприємства. Умови формування оптимальної кадрової політики. Складові елементи кадрової політики організації: політика зайнятості, політика навчання, політика оплати праці, політика соціально-трудова відносин.

Персонал організації як об'єкт управління. Мета та задачі управління персоналом. Зміст та функції системи управління персоналом: планування персоналу; маркетинг персоналу; підбір, оцінка, відбір та прийняття на роботу, адаптація, навчання та підвищення кваліфікації робітників; планування кар'єри; мотивація персоналу; управління витратами на персонал; оцінка трудового потенціалу працюючих; управління конфліктами; планування та розвиток організаційної культури.

Класифікація методів управління персоналом; за характером впливу – стимулювання, інформування, переконання, примушення, за змістом – адміністративні, економічні, соціально-психологічні.

Критерії ефективності системи управління персоналом. Фактори ефективності системи управління персоналом: якісні характеристики керівника, авторитет та неформальний вплив; організаційна структура; зовнішнє середовище та ін.

РОЗДІЛ III. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

1. ОСНОВИ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність і роль фінансів підприємств. Методи організації фінансової діяльності підприємств. Грошові фонди та фінансові ресурси підприємств. Формування фінансових ресурсів підприємств. Фінансова діяльність підприємства. Управління фінансами підприємств.

2. ГРОШОВІ РОЗРАХУНКИ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність, принципи і система грошових розрахунків підприємств. Безготівкові і готівкові розрахунки. Проведення касових операцій підприємств. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття.

Форми безготівкових розрахунків: розрахунки платіжними дорученнями; розрахунки платіжними вимогами – дорученнями; розрахунки чеками; розрахунки акредитивами; вексельна форма розрахунків.

3. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Виручка від реалізації продукції. Грошові надходження від фінансових інвестиційних та інших видів діяльності підприємств. Фактори, які впливають на грошові надходження підприємств.

4. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Прибуток, як результат фінансово-господарської діяльності підприємств.

Формування показників і розрахунок балансового та чистого прибутку підприємств. Економічні фактори, що впливають на прибутковість підприємств. Система показників рентабельності підприємств і шляхи їх збільшення. Розподіл і використання прибутку підприємствами.

5. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Сутність оподаткування підприємств і податкова система. Податок на прибуток підприємств. Податок на додану вартість. Фінансовий сільськогосподарський податок. Плата за землю. Ресурсні платежі. Відрахування до цільових державних фондів. Оподаткування підприємницької діяльності. Інші податки та податкові платежі, які сплачують підприємства. Відповідальність за порушення податкового законодавства.

6. ОБОРОТНІ КОШТИ ТА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність, склад і структура оборотних коштів. Класифікація і принципи організації оборотних коштів. Визначення потреби в оборотних коштах.

Джерела формування оборотних коштів. Показники стану і використання оборотних коштів. Вплив розміщення оборотних коштів на фінансовий стан підприємства.

7. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Необхідність і сутність кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємства та необхідність залучення кредитів. Банківське кредитування підприємств.

Небанківське кредитування підприємств: комерційне кредитування підприємств; лізингове кредитування підприємств; державне кредитування

підприємств; кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Сутність, класифікація, склад та оборот основних фондів підприємств. Знос і амортизація основних фондів. Показники стану та ефективності використання основних фондів. Сутність, склад та джерела фінансування вкладень.

9. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Показники фінансового стану підприємств. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

10. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Фінансова стратегія підприємств. Зміст, завдання та методи фінансового планування. Зміст фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану.

11. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ

Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансові джерела санації підприємств. Економічно-правові аспекти санації та банкрутства підприємств.

РОЗДІЛ IV. ГРОШІ ТА КРЕДИТ

1. РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Ринок цінних паперів як складова ринку капіталів. Фондовий ринок України: характеристика та формування. Фондовий ринок: призначення та класифікація. Інструментарії фондового ринку. Акції корпорацій. Боргові цінні папери підприємств.

2. ГРОШОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА

Стан грошово-кредитного ринку України. Кредитна система та характеристика складових кредитної системи. Банківська система: структура, принципи побудови та функції. Організаційно-правові форми банків. Державна реєстрація та ліцензування банків. Капітал, фонди та резерви банків. Банківські операції з клієнтами. НБУ: призначення, функції та основні операції. Грошово-кредитна політика НБУ. Повноваження НБУ щодо управління готівковим обігом.

3. СУТНІСТЬ ТА ФОРМИ КРЕДИТУ

Сутність, функції та роль кредиту в національній економіці. Сутність та необхідність кредиту в ринковій економіці. Оглядові форми кредитування. Комерційний кредит: суб'єкти, об'єкти та умови здійснення. Банківський кредит: суть, суб'єкти, принципи та види. Державний кредит: суть, суб'єкти, об'єкти, форми та види. Кредитування через небанківські фінансові заклади, як грошова форма споживчого кредиту. Чековий кредит та кредитна картка, як грошова форма споживчого кредиту. Іпотечний кредит: особливості, суб'єкти, об'єкти, та порядок здійснення. Лізинговий кредит: суть, суб'єкти, об'єкти, форми, види здійснення. Лізинг як економічна форма інвестування підприємств. Міжнародний кредит: визначення, суб'єкти та сучасні форми.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

Банк як позичальник: формування кредитних ресурсів. Депозитні операції комерційних банків. Кредитний договір як юридична основа кредитного процесу. Визначення фінансового стану та кредитоспроможності позичальника. Теорія, поняття та види відсоткових ставок. Прості та складні відсоткові ставки та порядок їх нарахування. Дисконтування, як форма доходу емітента. Облікова відсоткова ставка та форми її використання банками.

РОЗДІЛ V. ЕКОНОМЕТРІЯ

ТЕМА 1. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК МЕТОД НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ.

Основні характеристики економічної системи як об'єкта моделювання. Поняття моделі. Математична модель, основні етапи процесу моделювання. Класифікація економіко-математичних моделей.

Суть і методологічні основи економетричного моделювання, роль апіорної та апостеріорної інформації. Статистична база економетричних моделей. Змінні та рівняння в економетричних моделях. Макро і мікроекономічні сукупності даних. Основні типи економічних молей, їх зв'язок з іншими типами математичних моделей. Етапи економетричного аналізу, економічних процесів та явищ.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНА ЛІНІЙНА ЕКОНОМЕТРИЧНА МОДЕЛЬ.

Загальний вигляд лінійної економетричної моделі, її структура та етапи побудови. Специфікація моделі. Передумова застосування методу найменших квадратів (1 МНК). Властивості оцінок, їх характеристика. Коректність побудови економічної моделі та перевірка значущості оцінок параметрів і моделі в цілому. Статистичні критерії перевірки значущості. Стандартні похибки та надійність прогнозу. Довірчі інтервали функції регресії.

Стандартизована економетрична лінійна модель. Поняття коефіцієнтів, їх визначення й застосування в економетричному аналізі.

Побудова моделей на основі покрокової регресії. Найпростіші економетричні моделі. Побудова лінійної та лінійно-логарифмічної виробничих функцій. Економетричний аналіз виробничих функцій, інтерпретація результатів.

ТЕМА 3. МУЛЬТИКОЛІНЕАРНІСТЬ

Поняття мультиколінеарності, її вплив на оцінку параметрів моделі. Методи визначення мультиколінеарності та способи її усунення. Метод Феррара-Глобера. Метод головних компонент. Приклади економічних задач.

ТЕМА 4. УЗАГАЛЬНЕНИЙ МЕТОД НАЙМЕНШИХ КВАДРАТІВ (МЕТОД ЕЙТКЕНА)

Поняття гомо- і гетероскедастичності. Вплив гетероскедастичності на властивості оцінок параметрів.

Узагальнений метод найменших квадратів (метод Ейткена) оцінок параметрів лінійної економетричної моделі з гетероскедастичними залишками. Визначення оператора оцінок та відповідної коваріаційної матриці. Числовий приклад застосування методу Ейткена. Прогноз.

ТЕМА 5. АВТОКОРЕЛЯЦІЯ В ЕКОНОМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЯХ ДИНАМІКИ

Природа й наслідки автокореляції. Методи визначення автокореляції.

Автокореляційні функції (корелограми). Визначення корелограм для різних типів економічних процесів: стаціонарного, нестаціонарного, випадкового, з чергуванням росту і спаду. Приклади. Прогноз.

Авторегресійні моделі. Методи оцінки параметрів: Ейткена, перетворення вхідної інформації, Кочрена - Оркетта, Дарбіна-Уотсона, фон Неймана.

Багатофакторні лінійні економетричні моделі динаміки та особливості їх побудови. Поняття лага і лагових змінних. Моделі розподіленого лага. Взаємна кореляційна функція. Лаги залежної і незалежних змінних. Методи оцінювання параметрів за схемою Койко, адаптивних сподівань часткового коригування.

Приклади автокореляційних моделей. Прогноз.

ТЕМА 6. ОЦІНКА ПАРАМЕТРІВ СИСТЕМИ ОДНОЧАСНИХ РІВНЯНЬ

Системи одночасних структурних рівнянь, перехід до приведеної форми, їх взаємозв'язок. Приклади систем одночасних рівнянь на макрорівні.

Поняття ідентифікації. Строго ідентифікована, недоідентифікована й надідентифікована системи рівнянь. Розрахунок параметрів системи економетричних рівнянь попиту і пропонування непрямим методом найменших квадратів.

Двокроковий метод найменших квадратів (2 МНК-оцінка) оцінки параметрів надідентифікованих систем одночасних рівнянь, узагальнений алгоритм методу.

Двокроковий метод найменших квадратів і головних компонентів. Сфера застосування їх в економетричних дослідженнях.

Рекурсивні системи одночасних рівнянь, їх характеристика, можливість застосування МНК-оцінки для розрахунку параметрів рекурсивних систем. Приклади макромоделей. Прогнози.

ТЕМА 7. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКІСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Поняття про шкали вимірювання. Частотний аналіз. Критерії визначення незалежності показників. Квадрат Гудмана - Крускала та ін. Покроковий частотний аналіз. Дог-лінійне моделювання. Блочний кластер і його використання для ідентифікації латентних структур.

ТЕМА 8. ДОПОМІЖНИЙ МАТЕМАТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Матриці та операції над ними. Обернена матриця. Визначники. Квадратні невластні та ортогональні. Перетворення. Розв'язування однорідних систем рівнянь. Характеристичні рівняння квадратних матриць, характеристичні (власні) корені та вектори. Квадратичні форми та позитивно визначені матриці. Диференціальне обчислювання в матричному вигляді. Методи розв'язування диференціальних та інтегральних рівнянь.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Закон України "Про зайнятість населення" // Голос України. - 1997. - 30 грудня.
2. Закон України "Про колективні договори і угоди" // Голос України. - 1993. - 15 липня.
3. Закон України "Про мінімальний споживчий бюджет" // Закони України: Зб. - К., 1996. - Т. 2. - С. 89 - 90.
4. Закон України "Про оплату праці" // Закони про працю. - К., 1997. - С. 173 - 181.
5. Конституція України // Час-Тіме. - 1996. - № 27. - С. 4 - 6.
6. Закон України "Про власність" // Нове законодавство України. Випуск 2. К., 1992.
7. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" // зі змінами, внесеними Законами України №607/97-ВР від 04.11.94р. та №:639/97-ВР від 18.11.97 р.// Галицькі контракти, 1998, №№ 1-2.
8. Закон України "Про підприємства в Україні" // Галицькі контракти, березень, 1998 р.
9. Основні положення про склад витрат виробництва на підприємствах і організаціях // Галицькі контракти, грудень 1994.
10. Положення про порядок віднесення амортизаційних відрахувань на витрати виробництва (обігу) // Галицькі контракти, грудень, 1996.
11. Абрамов В.М., Данюк В.М., Гриненко А.М., Колот А.М., Чернов В.І. Нормування праці. - К., 1995.
12. Абрамов В.М., Данюк В.М., Колот А.М. Мотивація і стимулювання праці в умовах переходу до ринку. - Одеса, 1995.
13. Авдеенко В.Н., Котлов В.А. Производственный потенциал промышленного предприятия. М.: Экономика, 1989. – 240 с.
14. Бизнес план // Под ред. Попова В.М. – Чебоксары, 1994. 399 с.
15. Богатыренко З.С. Выявление и оценка резервов роста производительности труда на промышленных предприятиях (объединениях). - М.: Экономика, 1990.
16. Богиня Д.П. Трудовий потенціал України: Соціально-демографічний аспект. - Львів, 1992.
17. Богиня Д.П., Долгова Л.І., Куліков Г.Т. та ін. Мотивація праці в ринковій економіці. - К.: ІЕ НАН України, 1997.
18. Витвицкая М.С., Киселев А.П. Методические рекомендации по составу затрат, включаемых в себестоимость продукции, работ и услуг на предприятиях, фирмах и других структурах. – К., 1993.
19. Вихрущ В.П. Бізнес – план - основа успіху. – Тернопіль: Лілея, 1996. – 83 с.
20. Вихрущ В.П., Тирпак І.В. економіка нових форм господарювання. – Бучач, 1994. – 120 с.
21. Вихрущ В.П. Основи бізнесу. Підручник. – Том 1. Тернопіль: Збруч, 1998, - 200 с.

22. Воеводин С.А. Экономический механизм управления промышленным производством. – К.: Выща школа, 1992. – 166 с.
23. Данюк В.М. Управление трудом в условиях рыночной экономики - К.: Знание, 1991.
24. Данюк В.М., Колот А.М. Мотивація і стимулювання праці в менеджменті персоналу. - К.: ІПК держ. служби зайнятості, 1994.
25. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент: цільове управління освітою на основі кваліметричного підходу. - К., 1996.
26. Дмитренко Г., Кир'ян Т., Махненко М. Реформування заробітної плати: тактика і стратегія // Україна: аспекти праці. - 1995. - № 1 - 2. - С. 14 - 16.
27. Долішній М.І., Злупко С.М. Соціально-трудоий потенціал: теорія і практика. - Ч. 1, 2. - К.: Наук. думка, 1994.
28. Економічний аналіз діяльності промислових підприємств // За ред. Шкарабана С.І., Сапачова М.І. – Тернопіль, ТАНГ, 1995.
29. Економічний словник-довідник // За ред. Мочерного С.В.- К.:Феміна, 1995 – 203 с.
30. Економіка підприємств // ЗА РЕД. Вихруща В.П., Харіва П.С. – Тернопіль, 1995. – 203 с.
31. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид. 2-ге перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 528 с.
32. Економіка харчової промисловості / За ред. Кошелюка С.П. – К.: Вища школа, 1994. – 334 с.
33. Загородній А.Г., Павлішевський І.В. Бізнес-план, - Львів: ІНВТ”Політекс”, 1993. – 40 с.
34. Іванов Ю.Б., Кравченко Ю.І., Хоменко М.М. Вступ до бізнесу. – К.: Лібра, 1995.
35. Калина А.В. Организация и оплата труда в условиях рынка. - К.: МАУП, 1995.
36. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. - К., 1997.
37. Котлер Ф. Основы маркетинга. – М.: Прогрес, 1990 – 736 с.
38. Курс рыночной экономики. / Под ред. Рузавина Г.И. – М.: Банки и биржи, 1994.
39. Либанова Э.М. Рынок рабочей силы (Методы анализа и возможности регулирования). - К.: ИПК гос. службы занятости, 1993.
40. Лукинов И. Результаты экономических исследований в осуществлении эффективных экономических реформ // Экономика Украины. - 1995. - № 6.
41. Лукьянченко Н.Д. Управление трудом в промышленных предприятиях. - Донецк, 1996.
42. Львов Ю.А. Основы экономики и организации бизнеса. – СПб: ГМП «Форника», 1994 – 383 с.
43. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс. М.: Республика. - Кн. 1, 2. - 1992.
44. МОТ. Конвенции и рекомендации, 1919 - 1956. - Т. I. - МБТ. - Женева, 1991.
45. МОТ. Конвенции и рекомендации, 1957 - 1990. - Т. II. - МБТ. - Женева, 1991.

46. Организация, планирование и управление деятельностью промышленного предприятия / Под ред. Бухало С.М. – К.: Выща, 1989 – 472 с.
47. Петрович И.М., Атаманчук Р.П. Производственная мощность и экономика предприятия. – М.: Экономика, 1990 – 110 с.
48. Петрович Й.М., Будіщева І.О. та ін. Економіка виробничого підприємництва. Навчальний посібник. – Львів: Оксарт, 1996 – 416 с.
49. Плоткин Я.Д., Янушкевич О.К. Организация и планирование приборостроительного производства. – Львов: Свит, 1992 – 324 с.
50. Плоткін Я.Д., Станьковська І.В. Якість виробів як засіб задоволення потреб споживача і забезпечення конкурентоспроможності продукції / Економіка України, 1994 №6.
51. Погосян Г.Р., Жуков Л.И., Горшков В.В. Практикум по экономике, организации, нормированию труда. - М.: Экономика, 1991.
52. Прауле В.Р., Білий О.Б. Маркетинг. – Вища школа, 1994. – 256 с.
53. Пушкар М.С. Планування і організація підприємств, об'єднань і комплексів. Навчальний посібник. – К.: НМК, 1992 – 414 с.
54. Прокопенко И.И. Управление производительностью. - К.: Техніка, 1990.
55. Ревенко А.Ф. Учет и планирование трудовых ресурсов в новых экономических условиях. - К.: Наукова думка, 1990.
56. Рубин Ю.В. Бизнес и экономика. – М., 1991.
57. Типове положення по плануванню, обліку і калькулюванню собівартості продукції (робіт і послуг). // Галицькі контракти, 1996, №36.
58. Федоровский В. Аналитическая экономика современного предприятия. – Николаев: «ЭОЛИС», 1996. – 104 с.
59. Хопчан М.І., Харів П.С., Бойчик І.М. Організація і планування виробництва: Теорія і практика. Навчальний посібник. – Тернопіль: Марком, “Нова генерація”, 1996 – 194 с.
60. Швандар В.А., Прасолова В.П. Экономика предприятия. Тесты, задачи, ситуации. – М.: ЮНИТИ, 1997.
61. Штефаніч Д.А., Вашків П.Г., Штефаніч О.Д. Бізнес-план фірми. – Тернопіль, 1997.
62. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика. - М.: Дело, 1993.
63. Экономика предприятия / Под ред. Горфинкеля В.Я., Купрякова Э.М. – М.: ЮНИТИ, 1996. – 367 с.
64. Экономическая стратегия фирмы. Учебное пособие. Под ред. Грозова А.П. – СПб, 1995. – 414 с.
65. Ярошенко Г. Заробітній платі – ринковий механізм регулювання / Україна: аспекти праці, 1996, №№3-4.

ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

1. Закон України "Про зайнятість населення" // Голос України. - 1997. - 30 грудня.
2. Закон України "Про колективні договори і угоди" // Голос України. - 1993. - 15 липня.
3. Закон України "Про мінімальний споживчий бюджет" // Закони України: 36. - К., 1996. - Т. 2. - С. 89 - 90.
4. Закон України "Про оплату праці" // Закони про працю. - К., 1997. - С. 173 - 181.
5. Конституція України //Час-Тіме. - 1996. - № 27. - С. 4 - 6.
6. Абрамов В.М., Данюк В.М., Гриненко А.М., Колот А.М., Чернов В.І. Нормування праці. - К., 1995.
7. Абрамов В.М., Данюк В.М., Колот А.М. Мотивація і стимулювання праці в умовах переходу до ринку. - Одеса, 1995.
8. Акімова Н.В. Производительность труда в промышленности. - К., 1991.
9. Андрієнко В.Ф. Економічний механізм та активізація людського фактора. - К.: Наук. думка, 1990.
- 10.Базиліук А.В. Регулирование заработной платы и цен. - К.: Знання, 1993.
- 11.Бандур С.І. Резервы трудоснабжения: территориально-трудовой аспект. - К.: Наукова думка, 1990.
- 12.Бандур С.І., Романенко О.М. Приватизація та потреба в робочій силі. - К., 1995.
- 13.Богатыренко З.С. Выявление и оценка резервов роста производительности труда на промышленных предприятиях (объединениях). - М.: Экономика, 1990.
- 14.Богиня Д.П. Трудовий потенціал України: Соціально-демографічний аспект. - Львів, 1992.
- 15.Богиня Д.П., Долгова Л.І., Куліков Г.Т. та ін. Мотивація праці в ринковій економіці. - К.: ІЕ НАН України, 1997.
- 16.Бондарь І., Колешня Л. Національний банк вільних робочих місць - умова запобігання масовому безробіттю // Україна: аспекти праці. - 1995. - № 3 - 4. - С. 13 - 16.
- 17.Бондарь И.К. Производительность труда. - К.: Наукова думка, 1991.
- 18.Бугуцький О.А. та ін. Концепція формування ринку робочої сили на селі. - К.: УААН, 1992.
- 19.Васильченко В.С., Ерасов В.В., Крыжановский В.Н., Оникиенко В.В. Конверсия, рынок, труд. - К.: НЦ ЗРТ, 1994.
- 20.Васильченко В.С. Ринок праці та зайнятість: (навч. Посібник). - К.: НДЦПЗРП, 1996.
- 21.Волгин Н.А., Плаксин В.И. Доходы и занятость: мотивационный аспект. - М.: Луч, 1994.
- 22.Гангслі Теренс. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. - К.: Основа, 1995.

23. Данюк В.М. Управление трудом в условиях рыночной экономики - К.: Знание, 1991.
24. Данюк В.М., Колот А.М. Мотивація і стимулювання праці в менеджменті персоналу. - К.: ІПК держ. служби зайнятості, 1994.
25. Дмитренко Г.А. Стратегічний менеджмент: цільове управління освітою на основі кваліметричного підходу. - К., 1996.
26. Дмитренко Г., Кир'ян Т., Махненко М. Реформування заробітної плати: тактика і стратегія // Україна: аспекти праці. - 1995. - № 1 - 2. - С. 14 - 16.
27. Долишний М.І., Злупко С.М. Соціально-трудовий потенціал: теорія і практика. - Ч. 1, 2. - К.: Наук. думка, 1994.
28. Долишний М.И. Трудовые ресурсы производственных систем. - К.: Наукова думка, 1990.
29. Дорогунцов С., Сологуб О. Структурні зрушення у сфері зайнятості // Україна: аспекти праці. - 1997. - № 1. - С. 15 - 17.
30. Дорогунцов С., Федорищева А. Производства повышенного техногенного риска - источник формирования экологических конфликтов в Украине // Экономика Украины. - 1995. - № 9. - С. 18.
31. Жуков Л.И., Горшков В.В. Справочное пособие по труду и заработной плате. М.: Финансы и статистика, 1990.
32. Жуков Л.И., Погосян Г.Р. Экономика труда. - М.: Экономика, 1991.
33. Завиновская Г.Т. Организация заработной платы в промышленности. - К.: Вища шк., 1985.
34. Казановский А.В., Колот А.М. Соціальне партнерство на ринку праці. - Краматорськ: Нац. Центр продуктивності, 1995.
35. Калина А.В. Организация и оплата труда в условиях рынка. - К.: МАУП, 1995.
36. Краснов Ю.М. Проблемы трудозбереження і підвищення ефективності зайнятості. - К.: Либідь, 1992.
37. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. - К., 1997.
38. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. - К.: КНЕУ, 1998.
39. Либанова Э.М. Рынок рабочей силы (Методы анализа и возможности регулирования). - К.: ИПК гос. службы занятости, 1993.
40. Лукинов И. Результаты экономических исследований в осуществлении эффективных экономических реформ // Экономика Украины. - 1995. - № 6.
41. Лукьянченко Н.Д. Управление трудом в промышленных предприятиях. - Донецк, 1996.
42. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс. М.: Республика. - Кн. 1, 2. - 1992.
43. МОТ. Конвенции и рекомендации, 1919 - 1956. - Т. I. - МБТ. - Женева, 1991.
44. МОТ. Конвенции и рекомендации, 1957 - 1990. - Т. II. - МБТ. - Женева, 1991.
45. Никифорова А.А. Рынок труда: занятость и безработица. - М.: Международ. отношения, 1991.

- 46.Оникееенко В.В. Основные направления развития рынка труда на Украине и формирование механизма регулирования занятости // Материалы республиканской научно-практической конференции. - Ч. II. - К.: СОПС Украины НАН Украины, 1991. - С. 3.
- 47.Оникееенко В.В., Шаленко М.В. Совершенствование территориальной организации трудовых ресурсов. - К.: Наук. думка, 1989.
- 48.Онищенко В.Ф. Рациональная занятость: методология региональных исследований. - К.: Наук. думка, 1989.
- 49.Основи ринкової економіки. За ред. В.М. Петюха. - К.: Урожай, 1995.
- 50.Павленков В.А. Рынок труда. - М.: Общество "Анkil", 1992.
- 51.Петрова И. Процесс сегментации рынка труда // Экономика Украины. - 1995. - № 3.
- 52.Петти В., Смит А., Рикардо Д. Антология экономической мысли. - М., 1993.
- 53.Петюх В.М. Ринок праці та зайнятість. - К.: МАУП, 1997.
- 54.Петюх В.Н. Рыночная экономика. - К.: Урожай, 1995.
- 55.Петюх В.М. Формування робочої сили в ринкових умовах. - К.: Знання, 1993.
- 56.Пирожков С.И. Трудовой потенциал в трудовом измерении. - К.: Наук. думка, 1992.
- 57.Пирожков С.И. Трудовой потенциал в демографическом измерении. - К.: Наук. думка, 1992.
- 58.Погосян Г.Р., Жуков Л.И., Горшков В.В. Практикум по экономике, организации, нормированию труда. - М.: Экономика, 1991.
- 59.Поляков И.А., Ремизов К.С. Справочник экономиста по труду. - М.: Экономика, 1988.
- 60.Покрытан А., Зверьяков М., Моторнов Н. О совершенствовании учета прошлого труда в годовом продукте // Экономика Украины. - 1995. - № 5. - С. 15 - 20.
- 61.Прокопенко И.И. Управление производительностью. - К.: Техніка, 1990.
- 62.Ревенко А.Ф. Учет и планирование трудовых ресурсов в новых экономических условиях. - К.: Наукова думка, 1990.
- 63.Рофе А.И., Збышко Б.Г., Ишин В.В. Рынок труда, занятость населения, экономика ресурсов для труда: Учеб. пособие / Под ред. проф. А.И. Рофе. - М.: МИК, 1997.
- 64.Савченко В.А. ПрофорIENTATION и эффективность воспроизводства трудовых ресурсов. - К.: Вища шк., 1990.
- 65.Скуратівський В., Палій О., Лібанова Е. Соціальна політика. - К.: Вид-во УАДУ, 1997.
- 66.Слезингер Г.Э. Труд в условиях рыночной экономики. - М., 1996.
- 67.Стешенко В.С., Жук А.А., Копчак С.И., Пирожков С.И. и др. Развитие населения и его трудового потенциала. - К.: Наук. думка, 1985.
- 68.Стеценко С.Г., Швець В.Г. Статистика населения. - К.: Вища школа, 1993.
- 69.Управление трудовыми ресурсами: Справ. Пособие / Под ред. Л.А. Костина - М.: Экономика, 1987.

70. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика. - М.: Дело, 1993.

71. Хомра А.У. Воспроизводство населения: организационный аспект. - К.: наук. думка, 1990.

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Закон України "Про обіг векселів в Україні" (від 5 квітня 2001 року № 2374-ІІ) // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу "Вісник Національного банку України". -2001. -№ 5. -С. 13-16.

2. Закон України "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні" : (від 5 квітня 2001 року № 2346-ІІ) // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу "Вісник Національного банку України". -2001. -№ 6. -С. 3-22.

3. Закон України від 20 травня 1999р. «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна».

4. Закон України від 18 листопада 1999 р. «Про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України «Про акцизний збір».

5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. №996-ХІУ.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування» від 2 березня 2000 р.

7. Закон України «Про Державний бюджет України на 2000 р.» від 17 лютого 2000р. №1458.

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Державного інноваційного фонду» від 18 лютого 1992 р.

9. Постанова Кабінету Міністрів України та НБУ від 19.04.94 р. № 279 «Про нормативи запасів товарно-матеріальних цінностей державних підприємств та організацій та джерела їх покриття».

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок санації державних підприємств» // Зібрання постанов Уряду України. — 1994. — № 5.

11. Типове положення по плануванню обліку і калькулюванню собівартості продукції (робіт, послуг) в промисловості. Затверджено постановою КМУ 26.04.96р., №473.

12. Типове положення по плануванню, обліку і калькулюванню собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Затверджено постановою КМУ 23.04.96 р. № 452.

13. Типове положення по плануванню, обліку і калькулюванню собівартості продукції будівельно-монтажних робіт. Затверджено постановою КМУ 9.02.96р. №186.

14. Типове положення по плануванню, обліку і калькулюванню науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт. Затверджено постановою КМУ 20.06.96 р. № 830.

15. Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій // Галицькі контракти. — 1997. — №40.
16. Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств. Методика інтегральної інвестиційної привабливості підприємств та організацій // Українська інвестиційна газета. — 1998. — №3.
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. №419 «Про складання фінансової звітності».
18. Постанова Правління Пенсійного фонду України «Про затвердження змін та доповнень до Інструкції про порядок обчислення і сплати підприємствами, установами, організаціями та громадянами збору на обов'язкове Державне пенсійне страхування, інших платежів, а також обліку їх надходження до Пенсійного фонду України» від 9 січня 2000 р. №1—3.
19. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку» від 31 грудня 1999 р. №318.
20. Наказ Міністерства фінансів України «Питання складання фінансової звітності» від 24 лютого 2000 р. №37.
21. Наказ Державної податкової адміністрації України «Про внесення змін до Інструкції про порядок застосування та стягнення фінансових санкцій організаціями Державної податкової служби» від 10 березня 2000 р. №92.
22. Інструкція "Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті". Затверджено постановою Правління НБУ від 18 грудня 1998 р. №527. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 1998 р. за №819/3259
23. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 29 березня 2001 р. № 135 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу "Вісник Національного банку України". - 2001. - № 5. - С. 43-104.
24. Інструкція про міжбанківські розрахунки в Україні. Постанова Правління НБУ від 27 грудня 1999 року №621. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 січня 2000 р. за №53/4274
25. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 19 лютого 2001 р. № 69 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу "Вісник Національного банку України". -2001. -№ 4. - С. 5-35.
26. Інструкція про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків. Постанова Правління НБУ від 14 квітня 1998 року №141. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 травня 1998р. за №323/2763
27. Положення "Про операції банків з векселями". Затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 травня 1999 р. №258.
28. Положення Національного банку України "Про кредитування" Затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 вересня 1995р. №246.

29. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 19 лютого 2001 р. № 72 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу "Вісник, Національного банку України". - 2001. - № 4. - С. 35-60.
30. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. К.: Либідь, 1998. - 312 с.
31. Банківські операції: Підручник/А. М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пудовхіна та ін.; За ред. д-ра екон. Наук, проф. А.М. Мороза. -К.: КНЕУ, 2000. -384 с.
32. Белолипецкий В.Г. Финансы фирмы: Курс лекций / Под ред. И.П. Мерзлякова. - М.: ИНФРА-М, 1998. - 298 с.
33. Бланк И.А. Словарь-справочник финансового менеджера. - К.: "Ника-Центр", 1998. - 480 с.
34. Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 448 с.
35. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. - Житомир: ЖІТІ, 2001. - 672 с.
36. Василик О.Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. - К.: Вища шк., 1997. -383с.
37. Глущенко В.В. и др. Финансово-кредитный механизм в условиях развития хозрасчета / В.В. Глущенко, В.Г. Новиков, М.Я. Коробов. - Х.: Изд-во "Основа" при ХГУ, 1990. - 176 с.
38. Гридчина М.В. Финансовый менеджмент: Курс лекций - К.: МА-УП, 1999-136 с.
39. Грушко В.І., Пилипченко О.І. Фінансові ризики. Навчальний посібник. - К.: Знання: 1998. - 188 с.
40. Деньги и кредит в социалистическом обществе: Учебник / Под ред. О.Й. Лаврушина. - 2-е изд., пере раб. й доп. - М.: Финансы й статистика, 1990. - 263 с.
41. Донцова Л.В., Никифорова Н.А. Комплексный анализ бухгалтерской отчетности. - М.: Издательство "Дело и Сервис", 1999. - 304 с.
42. Ефимова О.В. Как анализировать финансовое положение предприятия (практическое пособие). М.: АО "Бизнес-школа "Интел-Синтез", 1994. - 118с.

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

1. М.І. Савлук. Гроші та кредит. Підручник . К.: Либідь, 1992. – гл.1.
2. Долан Э. Дж., Кэмбелл К.Д., Кэмбелл Р.Д. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика. М., Л.: Профино, 1991. – гл.1
3. Грищенко О. Гроші та грошово-кредитна політика. К.: Основи, 1996. – гл.1
4. М.І. Савлук. Вступ до банківської справи. К.: Лібра, 1998. – гл.2
5. Гальчинський А.С. Теорія грошей. К.: Основи, 1996. – гл. 2.5.
6. Жуков Е.Ф. Общая теория денег и кредита. М.: Банки и биржи, 1995. – Разд. 11, гл. 1.

7. Г.И. Кравцовой. Деньги, кредит, банки. -Минск: Меркаванне, 1994 – гл. 1.
8. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег. М.: Прогресс, 1978.
9. Ющенко В.А. Монетарна політика України: результати і перспективи. Вісник НБУ. – 1996. - № 4.
10. Косолапов А. Г. Грошово-кредитна політика – гарант стабілізації економіки України. Фінанси України. – 1997. - № 7.
11. Все о векселе: Сборник систематизир. Законодательства. Бизнес. – 1997. – № 16, 17.
12. Мороз А.М., Пуховкіна М.Ф. Управління грошовим обігом. Фінанси України. – 1996. – № 10.
13. Закон України “Про банки і банківську діяльність”. Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. К., 1996. – Вип. 1.
14. Указ Президента України “Про грошову реформу в Україні”. Вісник НБУ. – 1996. – № 5.
15. Симановский А.Ю. О направлених и инструментах денежной политики. Деньги и кредит. – 1992. – № 11.
16. Ющенко В.А. Проблеми ремонетизації економіки України. Вісник НБУ. – 1997. – № 6.
17. Чухно А. Створення грошової системи України. Економіка України. – 1994. – № 11.
18. Никитин С.М. Теории инфляции и их эволюция. Деньги и кредит. – 1995. – № 1.
19. Савлук М. Грошово-кредитна політика як фактор економічної стабілізації в Україні. Вісник НБУ. – 1997. – № 8.
20. Савлук М., Сугоняко О. Чи вистачає грошей економіці України? Вісник НБУ. – 1997. – № 4.
21. Геєць В. Питання теорії і практики макроекономічної стабілізації в аспекті переходу від економічної кризи до зростання. Вісник НБУ. – 1997. – № 9.
22. Савлук М. І. Нова національна валюта гривня працює на економіку України. Фінанси України. – 1997. – № 2.
23. Лаврушин О.И. Кредит как стоимостная категория. М., 1990.
24. Поляков В.П., Московина Л. А. Основы денежного обращения и кредита. – М.: Инфра, 1996.
25. Гетьман В. Банківська система України: діяльність і проблеми. Банківська справа. – 1995. – № 1.
26. Ющенко В.А. Банківська система України у ринковій економіці. Економіка України. – 1994. – № 3.
27. Лукина И.В. МВФ: история и современность. Деньги и кредит. – 1992. – № 4.
28. Мусієнко Т. Проблеми міжнародних розрахунків країн СНД. Та перспективи їх розв’язання. Банківська справа. – 1995. – № 1.
29. Ющенко В., Лисицький В. Курсоутворення в Україні та уроки інших країн із перехідною економікою. Вісник НБУ. – 1997. – № 7.
30. Приєднання України до статті VIII Статуту МВФ. Вісник НБУ. – 1997. – № 7.

31. Гальчинський А.С. Сучасна валютна система. – К.: Лібра, 1993.

ЕКОНОМЕТРІЯ

1. Бугір М.К. Математика для економістів. Лінійна алгебра, лінійні моделі: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 1998. – 272с.
2. Исследование операций в экономике: Учебн. пособие для вузов / Н.Ш. Кремер, Б.А. Путко, И.М. Тришин, М.Н. Фридман; Под ред. проф. Н.Ш. Кремера. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 407с.
3. Ястремський А.И. Стохастические модели математической экономики – К., 1983.
4. Лук'яненко І.Г., Краснікова Л.І. Економетрика: Підручник. - К.: Товариство "Знання", КОО, 1998. - 494 с.
5. Лук'яненко І.Г.Драснікова Л.І.Економетрика: Практикум з використанням комп'ютера. - К.: Товариство "Знання ", КОО, 1998. - 220 с.
6. Толбатов Ю.А.Економетрика: Підручник для студентів екон.спеціальн.вищ.навч.закл. -К.: Четверта хвиля, 1997. - 320 с.
7. Доугерти К. Введение в эконометрику: Пер. с англ. - М.: ИНФРА - М, 1997. - 402 с.
8. Економетрия 1: Введение во множественную регрессию и эконометрию. Часть 1. Автор проф.,доктор зконом.наук Й.Груббер.
9. Економетрия 1: Введение во множественную регрессию й эконометрию. Приложения. Автор проф.,доктор економ.наук Й.Груббер.